

Ädelmetaller

– alternativa investeringar för olika temperament

I oroliga tider tenderar guldpriset att rusa. Investerare attraheras av den ädla metallens naturliga stabilitet, historik och monetära egenskaper. Kusinen silver är bristprodukten med stor uppsida – men till högre risk.

Text: ANDERS STRÖM
aktiespararen@aktiespararna.se

Lika, men ändå olika. Även om både guld och silver räknas till ädelmetaller är det mycket som skiljer tillgångsslagen åt. Det är värt att komma ihåg det. Bakom investeringen ligger helt olika temperament och tempon. Även risknivåerna i investeringarna skiljer sig åt.

Guld står för stabilitet och soliditet. Värdebevarande är i fokus. Om du vill skydda en aktieportfölj är det i regel guld du ska välja. Marknaden är global och likvid, det är lätt att köpa och lätt att sälja. Guld är guld. Det är en egen, fristående valuta som ger långsiktigt värde för pengarna, utan att du behöver bry dig om risken för inflation. Guld är även kontracykliskt med aktiemarknaden.

Vid fortsatt oro under den närmaste tiden kan priset på guld fortsätta att stiga, men historiskt sett är guldet högt värderat i dag. Det avgörs dock inte enbart av dollarkursen.

”

Lättast är kanske att börja med fonder eller att köpa in sig i bolag som Lundin Gold.

Det menar ädelmetallexperten Eric Strand, som antar att nästa rekordnotering kan uppgå till 3 000 dollar/uns.

Silver är metallen med två sidor. Å ena sidan är silver en industriell metall. Å andra sidan är silver en ädelmetall med en lång monetär historia. Metallen är en bristprodukt i världen, vilket ger uppvärderingspotential. Mobiltelefoner och datorer kräver silver och de bästa batterierna för högteknologiska produkter samt solceller innehåller silver. Här får du räkna med betydligt högre risk, men också högre avkastning – om priset på silver går din väg.

Aktier i gruvbolag är en intressant väg in på ädelmetallmarknaden. Globala guld- och silvergruvbolag är stora aktörer på världens börser. Lättast är kanske att börja med fonder eller att köpa in sig i bolag som Lundin Gold eller andra bolag som är noterade på Stockholmsbör-

sen. I Sverige produceras det guld av två bolag, Boliden och Mandalay Resources. Det kanadensiska bolaget driver bland annat Björkdalsgruvan. Boliden utvinner framför allt guld som biprodukt, men bolaget har också den renodlade guldgruvan Kankberg. Smältverket Rönnskär är en av världens största aktörer inom återvinning.

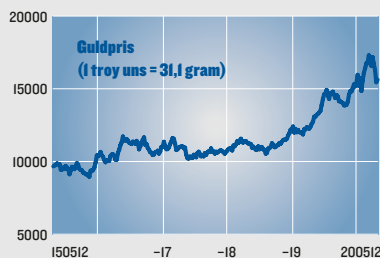
Utöver dessa finns en del mindre svenska guldprojekt, bland annat småskaliga Botnia Exploration. Basmetallerna är dock vanligast i Sverige. Landet är i särklass störst i EU på järnmalm. Länder med störst guldutvinning är Kina, Australien och Ryssland. Störst på silver är Peru, Mexiko och Kina.

Tillgången på guld är begränsad i världen och produktionen sjönk något under 2019 medan efterfrågan ökar stadigt. I växande länder som Kina ökar medelklassen och

GULDREKORD I SVENSKA KRONOR

Den 31 januari i år nådde guldpriset ett nytt rekord. I alla fall räknat i svenska kronor. Guldpriset 15 304 kronor/uns (492 kr/g) var den högsta nivån i modern tid räknat i svenska kronor. Några månader senare, 23 april, nådde guldkursen i svenska kronor en ny rekordnotering: 17 589,53 kronor/uns. Guldpriset sätts i dollar per troy ounce (31,1 gram) internationellt och det var svenska kronans försvagning mot den amerikanska valutan som delvis ledde till rekordet.

All time high i dollar nåddes den sjätte september 2011, då priset klättrade till 1 941,41 usd/uns. Måndag 25 maj i år låg guldpriset på 1 728,55 usd/uns. Silver kostade samtidigt 17,10 usd/uns. Medelpriset för guld var under 2019 1 390 usd/uns.

I svenska kronor har guldpriset satt nya rekord under 2020. KÄLLA: Refinitiv Data Systems

det frigör kapital för investeringar. Priset på guld påverkas främst av makroekonomiska förhållanden, menar Anton Löf, fristående råvaruexpert på RMG Consulting.

– I tider av oro på grund av geopolitik, valuta, handelskrig, fallande börs eller inflation ökar guldpriset. Priset styrs mycket av känslor och riskbedömningar, säger han.

Anton Löf,
råvaruexpert
RMG Consulting

Större gruvbolag har ofta fokus på större volymer av basmetaller. Guld räknas mer som en biprodukt. Det gör att det kan finnas dolda värden att hitta i gruvbolag. I tider av oro är guld en säker investering, men ädelmetallen ger också gruvbolag större möjlighet att agera proaktivt. All information finns att hämta i bolagens årsredovisningar.

Även om det kan vara riskfyllt att investera i mindre guldgruvbolag och prospekteringsbolag finns det fördelar med guld.

➡ – Det finns guld att hämta i jordskorpan, men det blir ofta för dyrt att komma från prospektering till produktion. Men att bryta guld är relativt enkelt och kräver inte lika avancerad teknik som annan gruvdrift. Det gör att det även är möjligt för mindre bolag att bryta guld, säger han.

”

Som ren investering med fokus på avkastning är silver mer intressant än guld.

Eric Strand förvaltar fonden AuAg Silver Bullet. Han menar att aktiemarknaden är högt värderad. På kort sikt har coronakrisen påverkat priset på guld och silver. Men det är huvudsakligen andra drivkrafter som påverkar prisutvecklingen på ädelmetaller:

– I det långa perspektivet är det skuldsättning och mängden pengar i systemet som avgör guldpriset utveckling. Uppblåsta balansräkningar, stimulanser av ekonomin och stora statsskulder bäddar för problem. Det talar för att 2020-talet kan vara decenniet för guld och silver, säger han.

Men som ren investering med fokus på avkastning är silver mer intressant än guld, anser Eric Strand. Han brinner också personligen för metaller för high tech och miljöteknik. Den egna fonden, AuAg Silver Bullet, påverkas i hög grad av marknadsutvecklingen för silver. I urvalet av bolag utgår man från grundämnets egenskaper och

Guld och silver är intressanta tillgångar för investeringar, särskilt i kombination med breda aktieportföljer som säkerhet.

Eric Strand, förvaltare fonden AuAg Silver Bullet

funktion i samhället i dag och i framtiden. Fonden är en branschfond med inriktning mot globala ädelmetallgruvbolag som handlas via överlåtbara värdepapper.

– Vi vill ha papper i likvida bolag som handlas på den amerikanska börsen. Gruvbolag med 50–60 procent silver med erfaren ledning är särskilt attraktiva. De ska också verka i länder i Syd- och Nordamerika som inte innebär någon hög, politisk risk. Att investera i bolag i världen, som är verksamma i 'osäkra' länder är för riskfyllt, säger han.

SÅ HÄR INVESTERAR DU I GULD OCH SILVER:

- Aktier i gruvbolag.
- I fonder med gruvbolag.
- I form av ETF:er och ETC:er som ger prisexponering mot råvaran hos till exempel Nordnet och Avanza.
- I fysisk form via till exempel Tavex och Liberty Silver.

Det är en långsiktig fond med strax under 30 bolag. De fyra tyngsta innehaven är stora globala silverbolag som står för nära 23 procent av portföljen. I fonden ingår också medelstora gruvbolag och ett fåtal mindre företag inom gruvindustrin som har potential att utvecklas och förvärvas av större bolag.

– Silver Bullet är en högriskfond som svänger med den globala utvecklingen för silver. I början av hösten planerar vi också att erbjuda en bredare fond med lägre risk som går under arbetsnamnet AuAg Green Gold, säger han.

Guld och silver är intressanta tillgångar för investeringar, särskilt i kombination med breda aktieportföljer som säkerhet respektive krydda.

Även om det finns trösklar att ta sig över för att börja investera i ädelmetaller kan det vara väl värt mödan att skaffa sig en uppfattning om vilken väg man ska välja. Ett klokt sätt att börja är att göra det i liten skala och lära sig mer efterhand. ■